

ЗА НАУКОВІ КАДРИ

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМІВ ТА КОМІТЕТУ ЛКСМУ ОДЕСЬКОГО ОРДЕНА ТРУДОВОГО ЧЕРВОНОГО ПРАПОРА ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА.

Видається з 1933 р.

39 (1572).

14 ГРУДНЯ 1984 РОКУ.

Виходить щотижня.

Ціна 2 коп.

ТВОРЧУ СПІВДРУЖНІСТЬ НАУКИ І ВИРОБНИЦТВА— НА ВИЩІЙ РІВЕНЬ!

РІШЕННЯ СЕСІЇ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УРСР, ЩО ВІДБУЛАСЬ У КИЄВІ 6—7 ГРУДНЯ, КОМЕНТУЄ ПРОРЕКТОР ПО НАУКОВІЙ РОБОТІ ПРОФЕСОР ІГОР ПЕТРОВИЧ ЗЕЛІНСЬКИЙ.

— Ігор Петрович, в доповіді Голови Держплану УРСР В. А. Масола, на сесії, що відбулась, особлива увага приділена питанням прискорення науково-технічного прогресу. Відзначалось, зокрема, що виконання завдань по розвитку науки і техніки тепер стає одним з найважливіших показників, по яких оцінюється господарська діяльність в республіці. В зв'язку з цим що б ви могли сказати про співдружність наукових підрозділів університету з виробництвом?

— Перш за все хотів би зазначити, що наукова діяльність університету в XI п'ятиріччі була спрямована на успішне виконання завдань, які були поставлені XXVI з'їздом КПРС, наступними Пленумами ЦК та вказівками Генерального секретаря ЦК КПРС, Голови Президії Верховної Ради СРСР товариша К. У. Черненко, а також Постановами ЦК КПРС і Ради Міністрів СРСР від 6 квітня 1978 р. «Про підвищення ефективності науково-дослідних робіт в вищих навчальних закладах» і від 18 серпня 1983 р. «Про заходи по прискоренню науково-технічного прогресу в народному господарстві».

В XI п'ятиріччі університет здійснює наукові дослідження по 22 напрямках з природничих, гуманітарних та суспільних наук, які дозволили спрямувати зусилля вчених і співробітників вузу на рішення найбільш актуальних наукових проблем.

— Будь ласка, нашим читачам цікаво знати, що собою уявляють наукові сили університету.

— Сьогодні в університеті працює понад 760 науково-педагогічних працівників і 569 наукових співробітників, в тому числі 59 докторів наук і більш ніж 490 кандидатів наук. До цього слід додати, що на 9 факультетах університету навчається близько 280 аспірантів.

— Справді, велика наукова сила, спроможна виконати будь-яке завдання.

— Так, і це підтверджується хоча б тим, що зараз університетом виконується 58 завдань, передбачених різними всесоюзними та республіканськими комплексними програмами по вирішенню найважливіших проблем в області фізики, хімії, біології, географії, охорони навколишнього середовища, сільськогосподарства.

Потрібно зауважити, що запорукою успіху розв'язання актуальних народногосподарських проблем може бути лише розвиток фундаментальних та прикладних досліджень, бо саме вони дають змогу відкрити плідну теорію, новий технологічний процес, оптимальний конструкторський варіант.

— Будь ласка, конкретизуйте участь університету у виконанні важливих народногосподарських замовлень.

— Якщо коротко, то досить сказати, що в 1984 році науковцями університету виконуються 115 держбюджетних тем з актуальних і прикладних досліджень.

Одеський державний університет підтримує науково-технічні зв'язки зі 150 підприємствами і організаціями країни, в тому числі з 20 інститутами АН СРСР, АН УРСР, академіями інших братніх союзних республік.

Велика увага приділяється зміцненню і розвитку творчої співдружності з підприємствами і організаціями промисловості, сільськогосподарства, транспорту та зв'язку. Основною формою цієї співдружності є галузеві лабораторії.

Між іншим, у 1984 році на основі господарських договорів вчені університету виконують 180 тем на суму понад 8,5 млн. крб.

— Ігор Петрович, як відомо, якість і ефективність наукових робіт вимірюються перш за все новизною техно-

логії та економічним ефектом у виробництві. Як стоять справи саме в цьому напрямку?

— За минулі роки цієї п'ятиріччя університетом виконано науково-дослідних робіт в обсязі 35 млн. крб. Результати 390 завершених науково-дослідних робіт впроваджені в народне господарство і вже дали економічний ефект більш ніж 42 млн. крб.

Для прикладу нагадаю, що лише один із винаходів НДІ фізики, який був впроваджений в практику в співдружності з ВО «Одескабель», дав економічний ефект 6 млн. крб.

— Ігор Петрович, майбутнє університетської науки важко уявити собі без виховання надійної наукової зміни. Кілька слів про молодь в науці.

— Щойно я вже говорив про кількість аспірантів, що навчаються в університеті. Зауважу, що днями на партійних зборах університету йшлося якраз про підготовку наукових кадрів і було наголошено на більш плідну і зацікавлену роботу з науковою молоддю.

Звичайно, в першу чергу мається на увазі студентська наукова робота, на яку ми покладаємо особливі надії. Адже ця робота дає змогу виявити найбільш здібних юнаків та дівчат.

На сьогодні можу сказати що на всесоюзних та республіканських конкурсах по природничих, технічних, гуманітарних та суспільних науках 205 наукових студентських робіт нагороджені дипломами Мінвузу СРСР і УРСР.

— І на закінчення, що б ви хотіли побажати майбутнім вченим, які сьогодні готуються до своєї чергової екзаменаційної сесії?

— Великої мети, бо без цього не може бути цілеспрямованої і свідомої роботи. І, звичайно, наполегливості та творчого натхнення.

— Дякую за інтерв'ю.

З доповіддю виступив ректор університету професор В. В. Сердюк.

Докладний звіт про збори буде надруковано в наступному номері.

тійні збори з порядком денним «Завдання партійної організації університету по підбору, розміщенню та вихованню кадрів».

В ПАРТІЙНІЙ ОРГАНІЗАЦІЇ ОДУ

10 грудня відбулись загальноуніверситетські пар-

Читайте в номері:

◆ ІНТЕРВ'Ю З ПРОРЕКТОРОМ ПО НАУКОВІЙ РОБОТІ ОДУ ПРОФЕСОРОМ І. П. ЗЕЛІНСЬКИМ — 1 стор.

◆ РІВНЯТИСЯ НА ПЕРЕДОВИКІВ — 2 стор.

◆ ДІЯЛЬНІСТЬ РАД В ПЕРІОД ОБОРОНИ ОДЕСИ — 2—3 стор.

◆ ГІСТЬ З УГОРЩИНИ — 3 стор.

◆ ПОЛОЖЕННЯ ПРО КОНКУРС НА КРАЩИЙ ГУРТОЖИТОК — 4 стор.

У К А З

ПРЕЗИДІЇ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНСЬКОЇ РСР

ПРО ПРИЗНАЧЕННЯ ВИБОРІВ ДО ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНСЬКОЇ РСР ОДИНАДЦЯТОГО СКЛИКАННЯ І ДО МІСЦЕВИХ РАД НАРОДНИХ ДЕПУТАТІВ УКРАЇНСЬКОЇ РСР ДЕВ'ЯТНАДЦЯТОГО СКЛИКАННЯ

Відповідно до статті 79 Конституції (Основного закону) Української РСР, статті 13 Закону Української РСР «Про вибори до Верховної Ради Української РСР» і статті 13 Закону Української РСР «Про вибори до місцевих Рад народних депутатів Української РСР» Президія Верховної Ради Української РСР постановляє:

Призначити вибори до Верховної Ради Української Радянської Соціалістичної Республіки одинадцятого скликання і до місцевих Рад народних депутатів Української РСР дев'янадцятого скликання на неділю, 24 лютого 1985 року.

**Заступник Голови Президії Верховної Ради Української РСР
В. ШЕВЧЕНКО.
Секретар Президії Верховної Ради Української РСР
М. ХОМЕНКО.**

м. Київ, 5 грудня 1984 року.

ТРИВАЄ ВИСУВАННЯ ПРЕДСТАВНИКІВ ДО СКЛАДУ ЦЕНТРАЛЬНОЇ ВИБОРЧОЇ КОМІСІЇ ПО ВИБОРАХ ДО ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНСЬКОЇ РСР ОДИНАДЦЯТОГО СКЛИКАННЯ.
НА ОДЕЩИНІ РОЗПО-

ЧАЛОСЬ ВИСУВАННЯ ПРЕДСТАВНИКІВ ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ І ТРУДОВИХ КОЛЕКТИВІВ ПО ВИБОРАХ ДО ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ НАРОДНИХ ДЕПУТАТІВ ДЕВ'ЯТНАДЦЯТОГО СКЛИКАННЯ.

Правофлангові

Світлану Осипову добре знають студенти, співробітники та викладачі не тільки механіко-математичного факультету, де вона вчиться, але й усього університету. Вона відмінно вчиться, виконує велику громадську роботу. Світлана — член комітету комсомолу ОДУ, керує діяльністю факультетських педагогічних загонів.

На знімку: третьокурсниця механіко-математичного факультету Світлана ОСИПОВА.

Фото І. МОСКАЛЕНКА.

РІВНЯТИСЯ НА ПЕРЕДОВИКІВ

(ДО ПІДСУМКІВ СОЦЗМАГАННЯ СЕРЕД КОЛЕКТИВІВ ЗАГАЛЬНОУНІВЕРСИТЕТСЬКИХ КАФЕДР ЗА ТРИ КВАРТАЛИ 1984 РОКУ)

В 35 номері «ЗНК» від 16 листопада цього року було повідомлено про переможців переджовтневого соціалістичного змагання. Сьогодні вважається необхідним більш докладно і всебічно розглянути підсумки за три квартали поточного року, щоб всі колективи університету мали можливість зосередити зусилля на невирішених проблемах і слабких місцях.

Розглянемо основні показники діяльності факультетів з навчально-методичної, політико-виховної та науково-дослідної роботи, зосередивши увагу, в першу чергу, на недоліках, що мали місце.

Так, в навчально-методичній роботі не можна вважати задовільними результати ряду факультетів по виданню посібників та підручників, особливо з грифом Мінвузу.

Зокрема, в цьому розділі соцзмагання в майбутньому повинен додати зусиль колектив механіко-математичного факультету, який посів за цим параметром п'яте місце серед природничих факультетів. Аналогічне положення на хімічному, біологічному, історичному факультетах, на факультеті романо-германської філології.

Недостатніми виявилось забезпечення методичними розробками курсів дисциплін НМК-Д та використання технічних засобів навчання в учбовому процесі на геолого-географічному, механіко-математичному, хімічному та інших факультетах.

В політико-виховній роботі звертає увагу незадовільне охоплення студентів факультетом громадських професій (геолого-географічний, біологічний, філологічний факультети). Спільним недоліком на всіх факультетах виявляється слабка індивідуальна робота з студентами, недостатньо висока навчальна дисципліна, відсутність належної виховної роботи в гуртожитках. Особливо хвилюють питання відвідування студентів та пропускання ними лекцій та практичних занять.

Незадовільною залишається і дисципліна окремих викладачів на фізичному, геолого-географічному, хімічному факультетах та факультеті романо-германської філології.

В плані наукової роботи ряду факультетів слабким місцем залишається відсутність важливої і перспективної тематики, недостатньо висока ефективність наукових досліджень і незадовільний вихід наукової продукції (винахідницька діяльність, видання монографій, публікація наукових статей тощо). На це треба звернути увагу колективам фізичного, механіко-математичного, біологічного, геолого-географічного, хімічного факультетів.

Привертає також увагу слабка активність викладачів і студентів по лінії товариства «Знання», а також пасивність окремих факультетів в організації підвищення кваліфікації викладачів на факультетах підвищення кваліфікації.

Перше місце серед загальноуніверситетських кафедр зайняла кафедра історії КПРС. Заслужовує уваги досвід роботи цієї кафедри в сфері наукових публікацій та випуску аспірантів.

Досить активні позиції в науковій роботі займає кафедра політекономії. В числі

трійки переможців також кафедра філософії природничих факультетів, яка визначається високими показниками в політико-виховній роботі з студентами. Кращі студентські клуби — на цій кафедрі. Лідерів соцзмагання відзначає активна політико-виховна робота з студентською молоддю.

За показниками змагання трохи відстають від провідних колективів кафедри філософії гуманітарних факультетів та наукового комунізму.

Доброго слова заслуговують військова кафедра та кафедра фізкультури. Хоч в силу специфіки цих кафедр до них не можуть бути застосовані деякі критерії оцінки результатів змагання, але незважаючи на це, ці кафедри проводять активну роботу з студентами. Так, протягом звітного періоду на кафедрі фізкультури підготовлено 1941 значкіст ГТО, один майстер спорту міжнародного класу, два майстри спорту, 14 кандидатів в майстри спорту, 59 першорядників та 1839 розрядників. Викладачами кафедри прочитано 184 лекції за спортивною тематикою.

Плідно працюють співробітники військової кафедри: 85 процентів студентів IV та V курсів здали нормативи військово-спортивного комплексу. Кафедрою проведено три військово-спортивних свята, прочитано 144 лекції.

Аналіз результатів соціалістичного змагання в наукових підрозділах університету виявив, що ряд колективів з великою відповідальністю підходить до виконання прийнятих зобов'язань.

Добре налагоджена винахідницька діяльність в Ботанічному саду, астрономічній обсерваторії, ОНДЛ-1, ПНДЛ-3.

За одержаний економічний ефект слід відзначити ПНДЛ-1, ОНДЛ-1, ПНДЛ-3, ПНДЛ-5.

Успішно ведуть наукову роботу студенти в ПНДЛ-3, ПНДЛ-1, ПНДЛ-5. В значній мірі в цьому питанні відстають колективи Ботанічного саду, астрономічної обсерваторії, ПНДЛ-4, ОНДЛ-3 та інші.

На високому рівні організовано підвищення кваліфікації фахівців та публікації наукових робіт в ПНДЛ-5, ПНДЛ-3 та НДІ фізики, астрономічній обсерваторії.

Недостатньо ведеться робота з підвищення кваліфікації співробітників у ПНДЛ-4, астрономічній обсерваторії, ПНДЛ-2, ОНДЛ-3.

У виконанні зобов'язань в організації політико-виховної та суспільної роботи високі показники досягли ПНДЛ-1, Ботанічний сад, астрономічна обсерваторія. Серйозних дорікань заслуговують в цьому плані ПНДЛ-4, ОНДЛ-1, ОНДЛ-3, НДІ фізики, ПНДЛ-3 та ПНДЛ-5.

Колективам ПНДЛ-4 та ОНДЛ-3, що посіли за загальними підсумками змагань останні місця, необхідно поліпшити роботу за всіма критеріями соціалістичного змагання.

Докладний аналіз підсумків соціалістичного змагання за три квартали поточного року мусить допомогти колективам підрозділів університету звернути увагу на слабкі сторони в своїй роботі з тим, щоб забезпечити виконання та перевиконання соціалістичних зобов'язань передостаннього року XI п'ятиріччя.

НАШІ ІНТЕРВ'Ю

Олена СТОЯНОВА, студентка II курсу фізфаку, член комітету комсомолу ОДУ.

— Ваша думка про роботу сесії Верховної Ради УРСР.

— Звичайно, відмінне навчання — наш першочерговий обов'язок як студентів. Але здається мені, що наша громадська свідомість не може обмежуватися тільки цим. Адже радянській молоді завжди були притаманні риси першопроходців. Хочеться приймати безпосередню участь в дійсно великих справах сьогодення.

На мою думку, найкраща можливість утвердити свою індивідуальність — це праця в студентському будівель-

ному загоні. Можу повідомити — оскільки в комітеті ЛКСМУ ОДУ я відповідаю саме за цю дільницю роботи, що ми вже почали формування студентських будзагонів.

На хімфаці створюється один студентський загін, на фізфаці — 3, на механіко-математичному шість загонів. Вже підібрані командири і комісари загонів.

— Надійні хлопці, не підведуть?

— Так, всі вони студенти II—III курсів, мають досвід роботи в студентських будза-

гонах, проявили себе з самого кращого боку, товариші їм повністю довіряють.

— Отже, залишається побажати вам успіхів.

— Дякую Від себе і своїх товаришів можу додати, що ми будемо працювати так, щоб зробити гідний внесок у виконання плану останнього року XI п'ятиріччя.

ВЕТЕРАНИ ЗАВЖДИ В СТРОЮ

УЧАСНИКИ ВЕЛИКОЇ ВІТЧИЗНЯНОЇ ВІЙНИ — ВИКЛАДАЧІ ГЕОЛОГО-ГЕОГРАФІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ.
ЗЛІВА НАПРАВО: ДОЦЕНТИ Л. Х. КАЛУСТ'ЯН, М. З. ЗГИРОВСЬКИЙ, О. М. АНАСТАСЬЄВА, ПРОФЕСОР І. М. ГОГОЛ'ЄВ, ДОЦЕНТ І. А. ОДИНЦОВ.
Фото О. АГОП'ЯНА.

Продовжуємо друкувати фрагменти студентських наукових робіт, присвячених 40-річчю Перемоги. Пропонуємо

вашій увазі роботу студента IV курсу історичного факультету

І. Дремлюка, науковий керівник доцент А. В. Гонтар.

роботи органів Радянської влади. Ради стали складовою частиною військового механізму країни, набагато збільшилось коло завдань, які вирішувались ними.

Стрімке просування ні-

ДІЯЛЬНІСТЬ

22 червня 1941 року 7 республік, 16 областей та країв, в тому числі й Одеса та Одеська область, перейшли на військово-політичне положення.

Місцеві органи влади, всі громадські та державні організації повинні були подати повне і всебічне сприяння військовому командуванню. Під керівництвом Комуністичної партії вже в липні-серпні 1941 року при міській Раді депутатів трудящих та районних Радах Одеси були створені та активно діяли комісії з трудової повинності, евакуаційні комісії, по збору коштів у фонд оборони, технічні комісії по сховищах, протиповітряній обороні.

Режим військового положення обумовив перебудову

мешко-фашистських військ углиб країни зробило першочерговим завдання перетворення Одеси на неприступну фортецю. Небувале патріотичне піднесення охопило мешканців міста.

Ще до оголошення Указу Президії Верховної Ради СРСР про мобілізацію військовозобов'язаних тисячі мешканців міста добровільно звернулись у військові комісаріати з проханням відправити їх на фронт. Місцеві партійні та радянські органи влади розпочали формування народного ополчення, до якого ввійшло понад 55 тисяч чоловік. Протягом короткого часу в Одесі було створено 6 винищувальних батальйонів для патрулювання вулиць, охорони важливих об'єктів, для боротьби з во-

ГОСТЬ ИЗ ВЕНГРИИ

Специализированная аудитория социалистического государственного не смогла вместить всех желающих принять участие в очередном (декабрьском) заседании постоянно действующего научного семинара кафедры государственного и административного права. Это объяснялось, однако, не только широким оповещением всех кафедр и курсов факультета о заседании и подготовкой к нему студентов — и то, и другое стало привычным для научных мероприятий, проводимых кафедрой. Исключительное внимание привлекла на этот раз повестка дня и состав участников семинара.

На заседании обсуждались итоги Всесоюзного научно-координационного совещания ученых-юристов и практических работников правоохранительных органов и Основные направления развития социалистического конституционализма в Венгерской Народной Республике. По первому вопросу выступил руководитель семинара зав. кафедрой, профессор М. Ф. Орзих, по второму — венгерский ученый-государствовед доктор Карол Тотт.

Обе темы были объединены единым началом: связь юридической науки с практикой государственно-правового строительства социализма. Всесоюзное совещание, проведенное в Москве в середине ноября, специально было посвящено проблемам связи науки и практики. В работе этого представительного совещания приняли участие Секретарь Президиума Верховного Совета СССР Т. Н. Ментешавили,

зав. отделом административных органов ЦК КПСС Н. И. Савинкин, Министр юстиции СССР Б. В. Кравцов, Генеральный прокурор СССР А. М. Рекунов, председатель Верховного суда СССР В. Н. Теребилов, министр внутренних дел СССР В. В. Федорчук, Главный государственный арбитр СССР Е. В. Анисимов, ведущие советские ученые-юристы из всех союзных республик, руководящие практические работники партийных, советских, хозяйственных, правоохранительных органов. На совещании дан анализ состояния государственно-правового строительства в стране, роли юридической науки в развитии теории и совершенствовании юридической практики правотворчества, правоприменения, правоохранительной деятельности.

Кафедра выступила на совещании с докладом «Роль высшей школы в экономическом и социальном процессе советского общества (проблемы координации и внедрения юридической науки)». Совещанием были определены основные направления планирования и организации научно-исследовательской работы, формы творческой связи науки и практики с учетом эффективности прямой и обратной связи наука-практика.

На основе материалов совещания и принятых рекомендаций руководителем научного семинара кафедры сформулировал организационно-научные задачи, стоящие перед коллективом кафедры и студенческим активом, участвующим в научно-исследовательских работах

кафедры в 1985 году, который должен пройти, как указывал К. У. Черненко «под знаком мобилизации всех сил на успешное завершение нынешней пятилетки и создание хорошей, прочной базы для двенадцатой пятилетки».

Одним из направлений организации научной работы и повышения ее эффективности на кафедре является развитие международных научных связей, переход на конкретную форму сотрудничества с многолетним партнером кафедры — юридическим факультетом Сегедского университета (ВНР). В текущей пятилетке по результатам этой работы издана коллективная монография «Социалистическое право и личность» (Руководители авторского коллектива: Председатель Ассоциации венгерских юристов профессор Д. Анталффи и профессор М. Ф. Орзих. — Киев-Одесса: Вища школа, 1984). В 1985 году в Венгрии выходит вторая коллективная монография, посвященная развитию социалистического конституционализма. Информация руководителя семинара по этому вопросу обеспечила единство и преемственность первого и второго доклада, который был представлен доктором К. Тоттом.

Высоко оценив эффективность сотрудничества венгерских юристов с коллективом нашей кафедры, К. Тотт рассказал об основных направлениях развития конституционного строительства в ВНР, о новых законодательных актах, обратив

особое внимание на принятый недавно и вступающий в действие поэтапно закон, регулирующий новый порядок формирования представительных органов ВНР. Большой интерес у преподавателей и студентов вызвала разработанная Институтом организации государственного управления ВНР концепция местного территориального управления. После выборов в 1985 г. на основе нового Закона будет реализовано государственное решение об упразднении районов, создании сельских управ в смежных селах. Уже в текущем году в соответствии с научными рекомендациями венгерских ученых-юристов введена общая система сельского управления: органы сельских Советов подчинены области, но и органы городских Советов участвуют в управлении на уровне области, прежде всего в осуществлении контроля и надзора за законностью коллегиальной деятельности. Все это весьма типичные примеры эффективной связи

теории и практики государственно-правового строительства. Одновременно венгерский ученый рассказал о научно-практических проблемах, которые решаются венгерской юридической наукой, о помощи ученых-юристов практике, совершенствованию деятельности государственных органов ВНР.

Преподавателями и студентами были заданы докладчикам многочисленные вопросы, касающиеся не только темы выступления, но и условий, порядка подготовки кадров юристов венгерских юридических вузов.

Участники семинара тепло поблагодарили ученого за интересный и содержательный доклад, вручили ему памятный подарок — буклет: Одесский государственный университет.

М. СМОЛА,
доцент кафедры государственного и административного права.

ПЛЕНУМ ОДЕСЬКОГО МІСЬКОМУ ЛКСМУ

7 грудня відбувся пленум Одеського міського комітету ЛКСМ України. Він розглянув і затвердив звітну доповідь міськкому комсомолу на XXXI звітну виборну конференцію міської комсомольської організації. З цього питання на пленумі виступив перший секретар міськкому комсомолу О. Єсіпов.

Було розглянуто також організаційне питання. У

зв'язку з обранням Г. Підгірняка другим секретарем Ленінського (м. Одеси) райкому Компартії України він звільнений від обов'язків члена бюро міськкому комсомолу.

В роботі пленуму взяв участь заступник завідуючого організаційним відділом Одеського міського комітету Компартії України Ю. Ю. Шендеровський.

рожими лазутниками, диверсантами та провокаторами.

У зв'язку з масованими нападами ворожої авіації виникло завдання створити місцеву протиповітряну оборону. Начальником був при-

Військова Рада створеного Одеського Оборонного району (ООР) тісно співробітничала з партійними організаціями та міською Радою депутатів трудящих, ними було вжито багато

ФАКУЛЬТЕТ ЗДОРОВ'Я

Співробітники кафедри цивільної оборони ОДУ (зав. кафедрою В. А. Каліцев) організували факультет здоров'я для студентів ОДУ при районному народному університеті.

Складено чіткий план завдань, визначена тематика, призначені лектори, на параді кафедри обговорено розклад занять на 1984—1985 учбовий рік.

Такий факультет в ОДУ відкривається вперше. То-

ЧИ ВСЕ МИ ЗНАЄМО ПРО СЕБЕ?

му дуже важливо, щоб з самого початку заняття проходили змістовно.

Активну участь в створенні факультету здоров'я взя-

ли викладачі кафедри І. Авратинський, Г. П. Катувська та інші.

Необхідність в такому факультеті назріла вже давно. Адже кожна людина повинна знати свій організм. Немислим в тому, що цей факультет працюватиме на користь багатьом студентам-слухачам.

А. ПЕТРИНА,
методист будинку саносвіти.

РАДА В ПЕРІОД ОБОРОНИ ОДЕСИ

значений голова міської Ради Б. П. Давиденко. До складу протиповітряної оборони міста входили служби спостереження, зв'язку, сховищ, аварійно-відновні, протипожежна, медично-санітарна, протихімічного захисту, світломаскування — особистий склад цих служб нараховував понад 3,5 тисячі чоловік. Близько 11 тисяч чоловік ввійшли до складу створених груп самозахисту на підприємствах, в установах та житлових будинках.

Під керівництвом, партійних органів мобілізацію мас населення провели виконкоми Одеського обласного, міського та районних Рад депутатів трудящих.

Одним із головних завдань, що розв'язувались Радами, було забезпечення фронту всім необхідним.

зусиль, щоб налагодити в місті в умовах облоги виробництво зброї, боєприпасів, обмундирування.

Підприємства працювали всю добу. Порівняно швидко було налагоджено виробництво бронеполіздів, танків з незвичайною назвою «На испуг», мінометів, вогнететів, ручних гранат, вибухової речовини. На заводах ім. Січневого повстання, ім. Жовтневої революції, судноремонтному заводу № 1 поруч з кадровими робітниками ударно працювали жінки та підлітки.

Ворог шалено намагався дезорганізувати та порушити складне господарство міста-воєна. Після захоплення фашистами водопровідної станції «Дністер» Одеса позбулася суттєвого водного джерела. Але місцеві партійні та радянські органи вжили

вчасних заходів до того, щоб знайти інші можливості вододопостачання. Інженерні підрозділи ООР, користуючись активною допомогою одеситів — робітників комунального господарства, пос-

тавили до ладу кілька запасних, а також пробурили нові свердловини.

10 вересня 1941 р. виконком міської Ради депутатів трудящих прийняв рішення щодо введення жорсткого нормування води для підприємств. Населення отримувало воду за спеціальними картками.

Незважаючи на важкі умови облоги, партійні і радянські органи влади забезпечили нормальне життя міста. Працювали електростанції, заводи, що випускали продовольчі товари, не припинилась робота театрів, кіно, радіо, виходили газети, на сторінках яких були відбиті будні мужніх захисників Одеси.

З 25 серпня фашисти почали інтенсивно обстрілювати місто та порт. В секторі обстрілу ворожої артилерії

опинились не тільки причали, портові споруди, а й весь узбережний фарватер. Все це створювало значні труднощі в доставці боєприпасів частинам Червоної Ар-

мії, які стояли на підступах до Одеси. Військова рада ООР, місцеві радянські та партійні органи вжили термінових заходів по будівництву тимчасових причалів в районі 16-ої станції Великого Фонтану та Аркадії. Причали були обладнані за 10 днів.

Незважаючи на титанічні зусилля з боку радянських людей, коло блокади стискувалось. Під вогнем ворожої авіації опинився військовий аеродром, частішими стали втрати серед льотно-го складу. Перед міською Радою виникло складне завдання — в найкоротший строк побудувати новий аеродром в межах міста. Силами цивільного населення міста аеродром був збудований. Комісаром, відповідаючим за будівлю, була призначена

секретар міськвиконкому А. Б. Фішман. Це далеко повний перелік визначних справ захисників Одеси, здійснених протягом 73 героїчних днів її оборони. Оборона Одеси виявилася явним прикладом життєвості радянського ладу його економічних, політичних і соціальних переваг, виявлених ідейно-політичної єдності, дружби народів СРСР, згуртованих Комуністичною партією.

Сьогодні, в умовах розвитку соціалізму, значення Рад народних депутатів тільки зростає. На квітень 1984 р. Пленумі ЦК КПРС, у виступах тов. Н. Черненко велика увага приділяється необхідності розвитку всіх форм діяльності Верховних і місцевих народних депутатів, виваження ними ленінського принципу єдності законодавства, управління і контролю широкого залучення мільйонів трудящих до зацікавленого управління справами своєї держави.

В рішеннях цих питань велике значення має творче використання досвіду діяльності місцевих Рад в умовах організації героїчного опору ворогу, яке мало місце в Одесі в незабутні дні патріотичного періоду Вітчизняної війни.

ПОЛОЖЕННЯ

ПРО КОНКУРС НА КРАЩУ ОРГАНІЗАЦІЮ УМОВ ПРАЦІ, ПОВУТУ І ВІДПОЧИНКУ В ГУРТОЖИТКАХ.

Конкурс проводиться ректоратом, парткомом, профкомом щорічно в період з жовтня по квітень. Переможцями конкурсу визначаються гуртожитки, поверхи, блоки і кімнати, які досягли відмінних і добрих результатів з таких показників:

а) для гуртожитків:

виконання студентами правил внутрішнього розпорядку, положення про самообслуговування і норми санітарного режиму;

сумісна робота студентів та адміністрації гуртожитків; забезпечення найбільш сприятливих умов для занять в робочих кімнатах;

організація роботи Ленінської кімнати, її оформлення;

проведення студентськими радами політико-виховних, культурно-масових, спортивних заходів в гуртожитках;

організація роботи кімнати для занять спортом;

систематичний випуск стінних газет, фотовітрин, тематичних стендів;

санітарний стан гуртожитку;

благоустрій території, що підлягає гуртожитку;

створення куточків живої природи.

б) для поверхів і блоків:

забезпечення збереження майна та обладнання;

утримання в чистоті і порядку побутових кімнат, підлог, місць громадського користування та закріплених територій;

естетичне оформлення поверху, блоку;

організація чергування по гуртожитку, поверху, блоку протягом дня;

точне виконання рішень студради;

своєчасність доставлення періодичної преси мешканцям гуртожитків;

участь у виконанні робіт по самообслуговуванню в гуртожитку;

в) для кімнат:

утримання кімнати у відмінному санітарному стані; бережливе відношення до майна і обладнання кімнати; дотримання правил внутрішнього розпорядку в гуртожитку;

успішність студентів, що мешкають в кімнаті;

чергування в кімнаті, по блоку, поверху;

участь мешканців кімнати в громадському житті гуртожитку.

Прізиви місяця для переможців встановлюються:

по гуртожитках: перше місце, друге місце, третє місце;

по поверхах: перше місце по гуртожитку;

по блоках: перше місце по гуртожитку;

по кімнатах: перше місце на поверхі.

Колектив гуртожитку, котрий добився кращих результатів у виконанні умов внутрішнього огляду-конкурсу і зайняв перше місце, нагороджується перехідним Червоним прапором профкому університету, обладнанням на 300 крб., приданим за рахунок коштів університету за пропозицією студрад, грошовою премією для нагородження активу студради в розмірі 200 крб., 5 пільговими путівками в оздоровчо-спортивний табір чи туристичними путівками.

Колектив гуртожитку, що посів II місце, нагороджується перехідним вимпелом, трьома путівками в спортивно-оздоровчий табір.

Колектив гуртожитку, що посів III місце, нагороджується Почесною грамотою профкому університету.

Поверхи, блоки, котрі посіли I місце, нагороджуються перехідними вимпелами, а староста поверху — безплатною путівкою в оздоровчо-спортивний табір.

Кімнати, котрі посіли I місце, нагороджуються перехідними вимпелами, званням «Зразкова кімната». Кімнатам, що зайняли I місце, видаються холодильники і телевізори в першочерговому порядку.

Команданти і співробітники гуртожитків, за активну участь в проведенні огляду-конкурсу і зразкове виконання своїх обов'язків нагороджуються грамотами місцевому і преміюються пільговими туристичними путівками.

Література до політінформації на тему

«Розв'язання національного питання СРСР—здійснення ленінської національної політики»

СПРАВОЧНИЙ том к Полному собранию сочинений В. И. Ленина. — М.: Политиздат, 1972—Ч. I. Разрешение национального вопроса и самоопределение наций, с. 409—410.

ДОВІДКОВИЙ том до Повного зібрання творів В. І. Леніна. — К.: Політвидав, Україна, 1978. — Ч. I.

Розв'язання національного питання і самовизначення націй, с. 399.

МАТЕРІАЛИ XXVI с'їзда КПСС. — М.: Политиздат, 1981 Национальная политика, с. 52—57, 137.

МАТЕРІАЛИ XXVI з'їзду КПРС. — Політвидав України, 1981. Национальная политика, с. 62—68, 161.

МАТЕРІАЛИ Пленума Центрального Комитета КПСС, 14—15 июня 1983 г. — М.: Политиздат, 1983 — 80 с.

МАТЕРІАЛИ Пленуму Центрального Комитета КПРС, 14—15 червня 1983 року. — К.: Політвидав, Україна, 1983. — 77 с.

КПСС о формировании нового человека: Сб. док. и материалов (1965—1981). 2-е, доп. изд. — М.: Политиздат, 1982.

Решение национального вопроса в СССР, с. 17, 388, 393, 407, 474, 503, 571.

ЧЕРНЕНКО К. У. Избранные речи и статьи. — 2-е изд. доп. — М.: Политиздат, 1984. Предм. указ.: Национальная политика КПСС и Советского государства, с. 655.

БАГРАМОВ Э. А. Есть ли в СССР национальный вопрос. — М.: Знание, 1982. — 19 с...

БАГРАМОВ Э. А. Критика буржуазных фальсификаций марксистско-ленинской теории национального вопроса. — Вопр. истории КПСС, 1981, № 5, с. 38—50.

БАГРАМОВ Э. Опыт всемирно-исторического значения: (Решение национального вопроса в СССР). — Мировая экономика и международные отношения, 1982, № 7, с. 15—26.

ВИЛКОВ Ю. С. Критика фальсификаций международного значения решения национального вопроса в СССР. — В кн.: СССР — интернациональное единство социалистических наций и народностей. М., 1983, с. 84—90.

ГУБОГЛО М. Н. Ленинская национально-языковая политика КПСС — интернационализм в действии — Сов. этнография, 1984, № 1, с. 3—15.

Підготувала
О. НОТКІНА,
гол. бібліограф
Наукової бібліотеки ОДУ.

Дитяча програма фестивалю

об'єднують більш як 50 мільйонів дітей.

Початок спеціальним дитячим програмам фестивалю поклав Московський фестиваль 1957 року, під час якого зустрілися керівники піонерських і демократичних організацій з 23 країн. А починаючи з IX фестивалю в Софії (1968 рік), участь у дитячих програмах беруть самі діти. З тих пір це стало традицією, що відображає зростаючу роль дитячих та юнацьких організацій у боротьбі за мир, зміцнення дружби між народами.

Дитячий розділ програми наступного московського фестивалю тільки розробляється. Ясно, однак, головне: він буде відповідати лозунгу XII Всесвітнього фестивалю —

«За антиімперіалістичну солідарність, мир і дружбу!»
Відбудуться також мітинги і маніфестації солідарності з дітьми народів, які борються за незалежність, демократію, соціальний прогрес, проти імперіалістичної агресії.

В рамках дитячої програми пройде під егідою СІМЕА і заключний етап міжнародної естафети миру дитячих організацій, яка перед тим, як фінішувати у фестивалній Москві, перегне багато країн. У дні фестивалю тут відкриється Міжнародна виставка дитячого малюнка «Я бачу світ», відбудуться свята поезії, пісні, танцю.

Наймолодших учасників Московського фестивалю чекають дружні зустрічі і відверті бесіди з господарями — піонерами, в тому числі членами шкільних клу-

бів інтернаціональної дружби (КІД). Московські школярі-кідівці листуються з ровесниками з інших країн і сподіваються побачити багатьох із них серед учасників фестивалю.

Всі фестивальні акції будуть, як відомо, фінансуватися з Міжнародного фонду солідарності, який створюється перед кожним фестивалем і в якому не буде ні копійки державних коштів. Він складається з добровільних пожертвувань і внесків молодих людей. Зокрема, в нашій країні в один з вихідних днів червня понад 50 мільйонів юнаків і дівчат вийшли на роботу, а зароблені копійки перерахували у фонд фестивалю.

М. ПРЕДТЕЧЕНСЬКИЙ,
(АПН).

Розпочались заняття в школі молодого журналіста. Понад 70 першочерговиків обрали на факультеті громадських професій саме цей фах, незалежно від того філологи вони, біологи, чи фізики. Заняття в школі проводять один із старіших журналістів нашого міста, ректор Одеського університету робкорів Михайло Семенович Едельман. Він цікаво розповів початківцям про журналістську професію, докладно розкрив поняття і зміст такого широко вживаного газетного жанру, як інформація.

Теоретичні заняття в ШМЖ будуть пов'язані з практичною журналістською роботою. Редакція університетської газети «За наукові кадри» гостинно запрошує слухачів школи перевірити себе на справжній роботі в газеті.

На минулому занятті працівник редакції Белла Вернікова запропонувала слухачам декілька тем, що торкаються студентського і комсомольського життя, наукової роботи студентів, а також підготовки до таких знаменних подій, як святкування 40-річчя Перемоги.

Редактор М. ЩЕРБАНЬ.

На XII Всесвітньому фестивалі молоді і студентів ізв'язують участь і представити прогресивних дитячих та юнацьких об'єднань з багатьох країн. Про це заявив Пандор Молнар, генеральний секретар Міжнародного комітету дитячих та юнацьких організацій (СІМЕА), до якого входить 66 таких демократичних організацій, що

АМ, ДЕ ПАНУЄ КАПІТАЛ

ІШИТЬ НАМ:

270000, Одеса-центр, вул. П. Великого, 2, держуніверситет, редакція газети «За наукові кадри».

ЗАХОДЬТЕ:

Одеса, вул. Радянської Армії, 24.

ДЗВОНІТЬ:

телефони: міський 23-84-13, внутрішній 841 (з міста 206-841).